

BADANIE NADUŻYĆ W SEKTORZE LEASINGOWYM 2025

Raport przedstawia wyniki badania przeprowadzonego na początku 2025 roku wśród firm leasingowych. Celem ankiety było poznanie skali i charakteru nadużyć obserwowanych w branży, ocenienie skuteczności stosowanych narzędzi oraz wskazanie głównych barier w przeciwdziałaniu oszustwom.

W badaniu udział wzięły 22 firmy, z których część podzieliła się także szczegółowymi danymi ilościowymi. Wyniki pozwalają lepiej zrozumieć aktualne wyzwania w obszarze bezpieczeństwa oraz kierunki, w jakich rozwijane są procesy kontroli i prewencji w sektorze leasingowym.

Marek Szymański
Wiceprezes Zarządu
Pion Zarządzania Ryzykiem
ING Lease (Polska) Sp. z o.o.

Branża leasingowa coraz wyraźniej dostrzega, że skuteczna walka z nadużyciami to nie tylko kwestia zabezpieczenia operacyjnego, ale również budowania zaufania i reputacji. Jak pokazuje raport CRIF, firmy leasingowe inwestują w rozwój wewnętrznych struktur, narzędzi analitycznych i kompetencji – co świadczy o rosnącej dojrzałości sektora w obszarze zarządzania ryzykiem nadużyć, nie tylko reagując na zagrożenia, ale coraz częściej aktywnie je antycypując.

Na szczególną uwagę zasługuje rosnące znaczenie analizy relacyjnej i reputacyjnej. Firmy coraz częściej sięgają po dane z publicznych źródeł, wyszukiwarek internetowych, mediów społecznościowych czy giełd wiarygodności. Wysokie notowania uzyskują również narzędzia do analizy sieci powiązań oraz własne modele scoringowe. To pokazuje, że rozpoznanie kontekstu i powiązań personalnych staje się równie ważne, jak analiza twardych danych finansowych.

W przypadku leasingu poza oceną powiązań i danych finansowych nie tylko leasingobiorców, ale również dostawców, bardzo ważna jest ocena ryzyka nadużyć związanych z samym przedmiotem leasingu. Niepokojące są sygnały o próbach wyłudzeń na znaczne kwoty, poprzez fałszowanie dokumentów pochodzenia pojazdów, sprzedaż przewartościowanych przedmiotów leasingu czy nadużyć wynikających z uproszczonych procedur po stronie dostawców.

Transformacja procesów leasingowych bazujących na tradycyjnych kanałach kontaktu z klientami na kanały cyfrowe, w sposób naturalny, wymusza rozwój narzędzi IT. Będą one odgrywały coraz większą rolę w skutecznym typowaniu transakcji posiadających znamiona nadużyć.

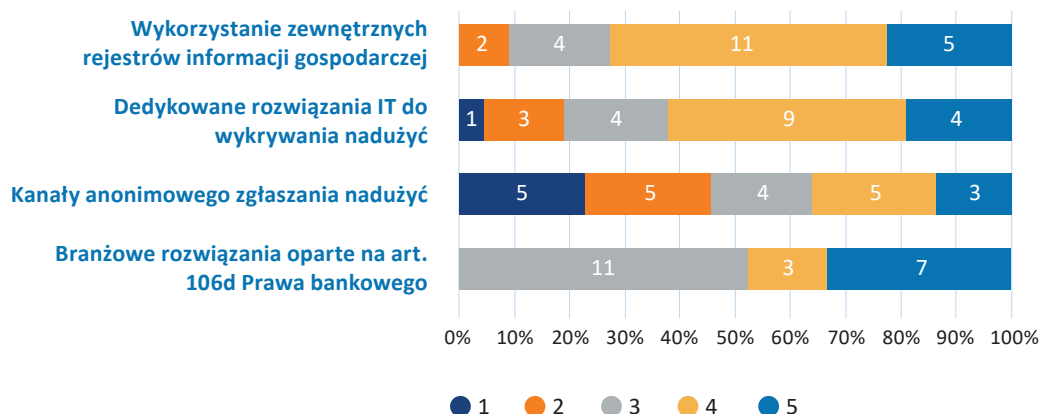
Coraz większe znaczenie zyskuje cyberbezpieczeństwo – firmy leasingowe coraz uważniej monitorują zagrożenia płynące z cyfrowego otoczenia, takie jak phishing, przejęcia kont czy fałszywe dokumenty elektroniczne. Choć technologia – w tym dedykowane rozwiązania IT i analityka danych – zyskuje na znaczeniu, to nadal klu-

czowe pozostają procesy, doświadczenie i czujność zespołów. Warto zauważyć, że presja czasu, wynikająca z oczekiwań klientów i partnerów handlowych, może ograniczać przestrzeń na rzetelną analizę nadużyć. To wyzwanie, które wymaga nie tylko lepszych narzędzi, ale też zmiany kultury organizacyjnej i procesowej. Firmy dostrzegają potencjał automatyzacji i wsparcia procesów dochodzeniowych, ale obszary te wciąż są w fazie rozwoju. Coraz częściej mówi się o wykorzystaniu agentów AI jako wsparcia dla zespołów antyfraudowych – to kierunek, który może przynieść realne korzyści, pod warunkiem że będzie oparty na synergii technologii i ludzkiego doświadczenia. Często brakuje jednak odpowiednich nakładów na inwestycje, dostępu do kluczowych danych (np. rejestr zajęć komorniczych, dane o pojazdach z CEPIK czy informacje o zaległościach publiczno-prawnych) oraz jednej, zintegrowanej platformy zbierania i wymiany informacji. Doświadczenia z innych branż pokazują, że tego rodzaju platformy wymiany informacji są bardzo skutecznym narzędziem walki z nadużyciami. Brakuje również odpowiedniej wymiany danych płynących z analizy wyciągów bankowych czy zdarzeń na portfelach faktoringowych podmiotów korzystających z leasingu. Odpowiedzi udzielone przez firmy leasingowe na potrzeby raportu wskazują na potrzebę szerszego i bardziej uporządkowanego dostępu do informacji instytucjonalnych oraz standaryzacji jakości danych.

Wnioski z raportu są jednoznaczne: firmy leasingowe potrzebują nie tylko technologii, ale też dostępu do danych i silnych, kompetentnych zespołów. To właśnie połączenie tych trzech elementów – technologii, analityki i wiedzy eksperckiej – stanowi dziś fundament skutecznej strategii antyfraudowej.

Raport CRIF stanowi cenne źródło wiedzy i inspiracji – nie tylko diagnozuje aktualne wyzwania, ale także wskazuje kierunki rozwoju, które mogą realnie wzmocnić odporność sektora leasingowego na nadużycia. To narzędzie, które wspiera nie tylko analizę, ale i strategiczne decyzje w obszarze bezpieczeństwa i zaufania.

1. Jak oceniają Państwo skuteczność stosowanych metod przeciwdziałania nadużyciom?

Na pytanie odpowiedziały 22 firmy leasingowe biorące udział w badaniu. Respondenci oceniali skuteczność różnych metod przeciwdziałania nadużyciom w skali od 1 do 5, gdzie 1 oznacza ocenę najniższą, a 5 – najwyższą.

Zewnętrzne rejestry informacji gospodarczej uzyskały najwyższy odsetek ocen pozytywnych – 11 firm przyznało ocenę 4, a 5 firm – ocenę 5, 4 – ocenę 3, 2 – ocenę 2. Brak oceny skrajnie negatywnej i dominacja wskazań z górnego przedziału skali potwierdzają ugruntowaną pozycję tych narzędzi jako efektywnego i powszechnie stosowanego wsparcia w procesach weryfikacyjnych.

Dedykowane rozwiązania IT do wykrywania nadużyć zostały ocenione umiarkowanie. 9 firm wskazało ocenę 4, 4 – ocenę 3, a 4 – ocenę 5, 3 – ocenę 2. Jedna firma przyznała w tej kategorii ocenę 1 – co sugeruje ogólną akceptację tych narzędzi, choć dominacja ocen przeciętnych może świadczyć o oczekiwaniach wobec dalszego rozwoju technologii lub jej lepszej integracji z praktyką operacyjną.

Kanały anonimowego zgłaszania nadużyć to kategoria, w której oceny rozłożyły się stosunkowo proporcjonalnie w skali 1-4, a tylko 3 firmy oceniły tą kategorię na 5. Skuteczność tej metody przeciwdziałania nadużyciom zależy zatem od kultury organizacyjnej, zaufania pracowników i realnej ochrony anonimowości.

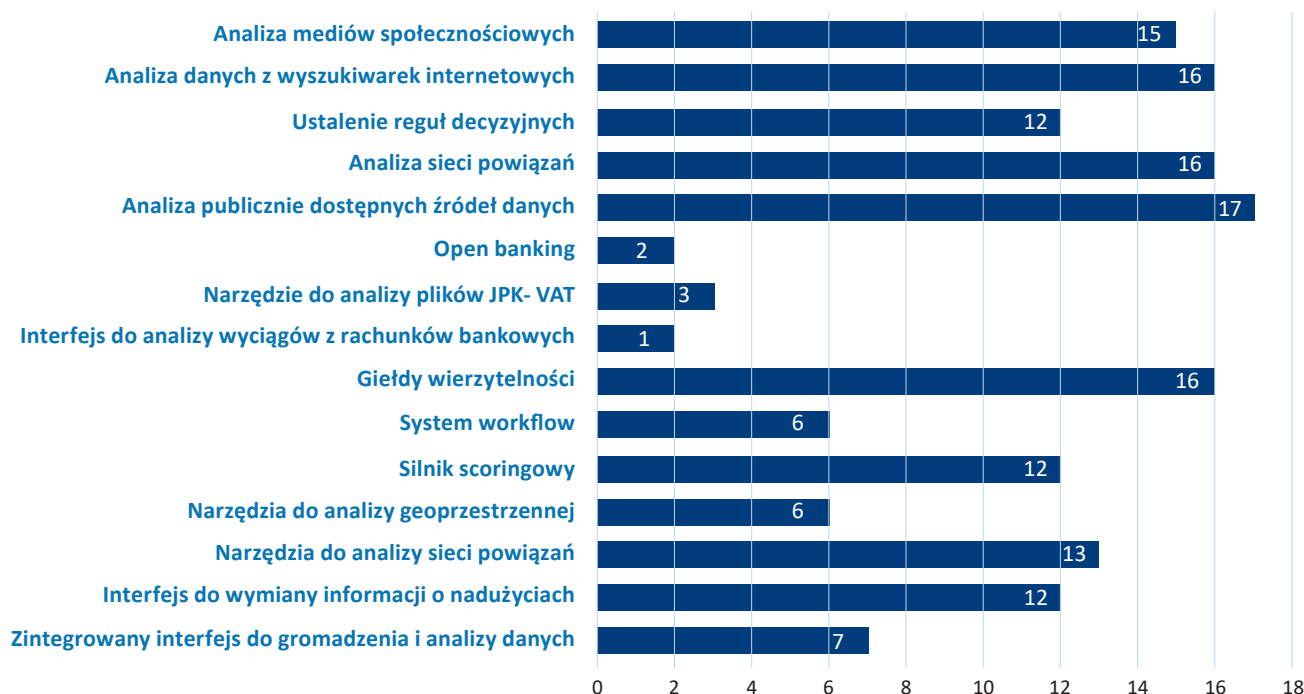
Branżowe rozwiązania oparte na art. 106d Prawa bankowego zostały ocenione stosunkowo pozytywnie – 11 firm przyznało ocenę 3, 3 – ocenę 4, a 7 – ocenę 5, przy braku wskazań negatywnych. Oceniany umiarkowanie, ten instrument wydaje się być postrzegany jako przydatne, choć niekluczowe, uzupełnienie polityki przeciwdziałania nadużyciom.

W odpowiedziach „inne” znalazły się indywidualne wskazania narzędzi stosowanych w praktyce firm leasingowych:

- „Własny model” – ocena 1,
- „Wewnętrzne dedykowane jednostki ds. przeciwdziałania oszustwom” – ocena 5,
- „Szkolenia wewnętrzne dla pracowników” – ocena 4,
- „Badanie poprawności deklaracji podatkowych i zaświadczeń ZUS” – ocena 5,
- Weryfikacja w ogólnodostępnych źródłach – ocena 5,
- Analizy kontrahentów wykonywane przez człowieka – ocena 5,
- Wewnętrzny silnik decyzyjny – ocena 5,
- Własne reguły antyfraudowe – ocena 5.

Odpowiedzi te pokazują, że poza standardowymi mechanizmami organizacje wypracowują także autorskie metody nadzoru i prewencji, zróżnicowane pod względem dojrzałości i skuteczności.

2. Jakie narzędzia i techniki są wykorzystywane do wykrywania nadużyć w Państwa firmie?

Na pytanie odpowiedziały 22 firmy leasingowe. Respondenci mogli wskazać więcej niż jedno narzędzie. **W grupie najczęściej wykorzystywanych narzędzi plasują się: analiza publicznie dostępnych źródeł (17 wskazań), analiza danych z wyszukiwarek internetowych oraz analiza sieci powiązań oraz giełdy wierzytelności (po 16 wskazań), a także analiza mediów społecznościowych (15 wskazań).** Wysokie notowania na liście narzędzi i technik wykorzystywanych do wykrywania nadużyć mają również: **narzędzia do analizy sieci powiązań (13 wskazań), ustalenie reguł decyzyjnych, silnik scoringowy oraz interfejs do wymiany informacji o nadużyciach (po 12 wskazań).**

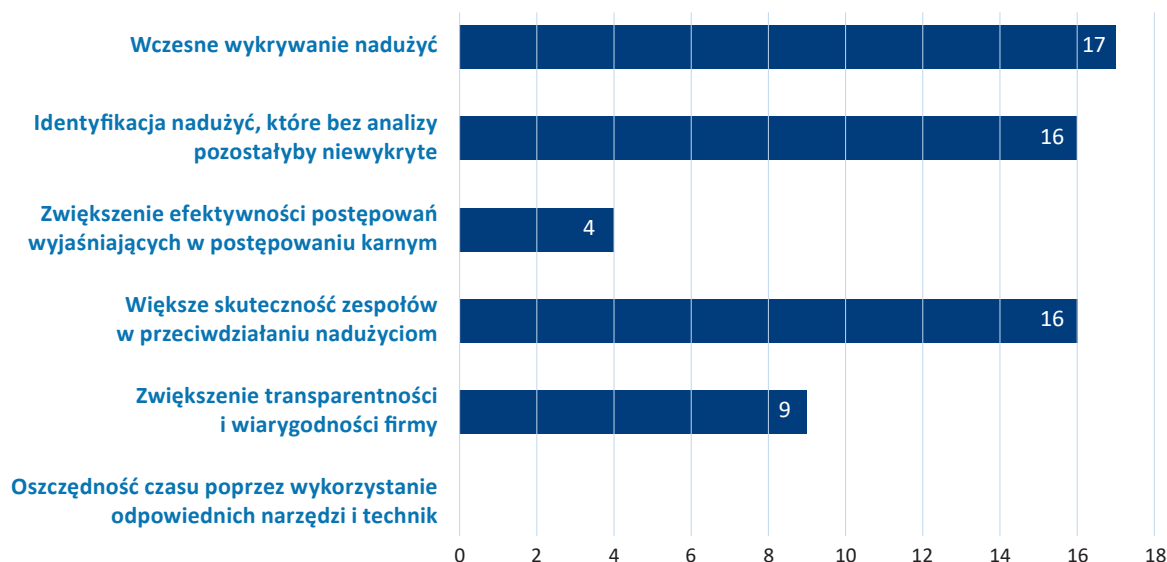
Te odpowiedzi wskazują, że firmy leasingowe kładą istotny nacisk na rozpoznawanie kontekstu relacyjnego oraz analizę reputacyjną swoich kontrahentów – zarówno poprzez własne modele scoringowe, jak i dostęp do informacji z rynku wtórnego lub publicznych rejestrów.

Na dalszych pozycjach znalazły się m.in. **zintegrowany interfejs do gromadzenia i analizy danych (7 wskazań), narzędzia do analizy geoprzestrzennej oraz system workflow (po 6 wskazań), a narzędzia do analizy plików JPK-VAT zyskały w ankiecie tylko 3 wskazania.**

Wskazuje to na selektywne wykorzystywanie bardziej zaawansowanych technologii, które wymagają odpowiedniego przygotowania organizacyjnego i kompetencji analitycznych.

Co istotne, **tylko 1 z firm zadeklarowała wykorzystania interfejsu do analizy wyciągów bankowych a 2 firmy wskazały open banking.** Może to oznaczać ograniczony dostęp do danych bankowych w procesach leasingowych lub niską dojrzałość integracyjną tych technologii na obecnym etapie.

3. Jakie korzyści zauważają Państwo ze stosowania narzędzi i technik w przeciwdziałaniu nadużyciom?

Na to pytanie odpowiedziały 22 firmy leasingowe. Uczestnicy badania mogli zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź. **Najczęściej wskazywanymi korzyściami były:**

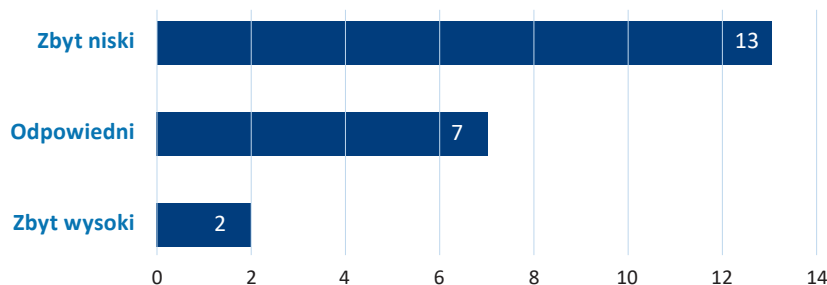
- **wczesne wykrywanie nadużyć** (17 odpowiedzi),
- **identyfikacja nadużyć, które bez analizy pozostałyby niewykryte oraz większa skuteczność zespołów w przeciwdziałaniu nadużyciom** (po 16 odpowiedzi).

Wskazuje to na dominującą percepcję narzędzi analitycznych jako wsparcia operacyjnego, które pozwala szybciej i sprawniej identyfikować zagrożenia oraz skuteczniej nimi zarządzać. Wyniki te potwierdzają, że technologia i odpowiednie procesy wspierają nie tylko wykrywalność incydentów, ale także efektywność pracy zespołów zajmujących się ryzykiem nadużyć.

10 firm wskazało **oszczędność czasu dzięki wykorzystaniu odpowiednich narzędzi i technik**, co podkreśla znaczenie analityki jako elementu pozwalającego przekroczyć ograniczenia tradycyjnych, manualnych metod nadzoru, a 9 firm **zwiększenie transparentności i wiarygodności firmy**, co może świadczyć o rosnącej świadomości reputacyjnej i postrzeganiu działań antyfraudowych nie tylko jako zabezpieczenia operacyjnego, ale także jako elementu budującego zaufanie interesariuszy.

Rzadziej wskazywaną korzyścią jest **zwiększenie efektywności postępowań wyjaśniających** prowadzonych w trybie karnym (4 odpowiedzi). To może sugerować, że firmy widzą potencjał w automatyzacji i wsparciu procesów dochodzeniowych, ale obszary te nadal pozostają w fazie rozwoju.

4. Jak oceniają Państwo poziom wydatków na przeciwdziałanie nadużyciom w swojej firmie?

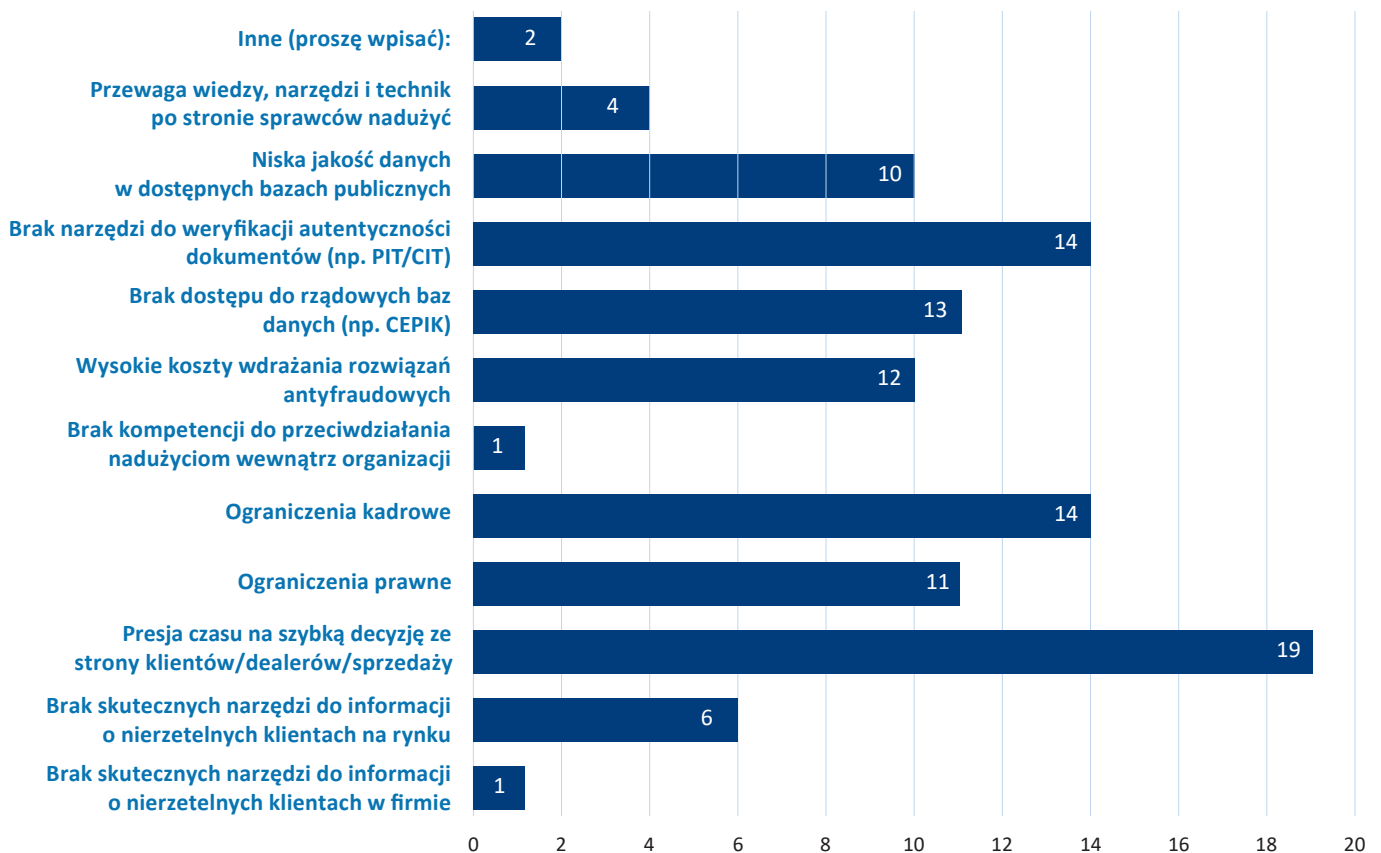
Na to pytanie odpowiedziały 22 firmy leasingowe. **Aż 13 z nich (59%)** uznało, że poziom ponoszonych wydatków jest **zbyt niski**. Taki wynik może sugerować istnienie systemowych ograniczeń budżetowych, które utrudniają wdrażanie nowych technologii, rozwój kompetencji zespołów lub skuteczną integrację danych z różnych źródeł. Może to również wskazywać na fakt, że priorytety inwestycyjne wciąż częściej koncentrują się na działalności podstawowej, a nie na funkcjach kontrolnych.

7 firm (32%) zadeklarowało, że poziom wydatków jest **odpowiedni**, co może świadczyć o wyższym stopniu dojrzałości organizacyjnej, wcześniejszych inwestycjach w struktury antyfraudowe lub odmiennej skali działalności i ekspozycji na ryzyko.

2 firmy (9%) wskazały, że budżet przeznaczony na przeciwdziałanie nadużyciom jest **zbyt wysoki** – to jednoznacznie pokazuje, że temat ten nie jest postrzegany jako obszar nadmiernych nakładów finansowych.

5. Jakie są, Państwa zdaniem, największe przeszkody w skutecznym przeciwdziałaniu nadużyciom?

Odpowiedzi udzieliły 22 firmy leasingowe, z możliwością wielokrotnego wyboru.

Najczęściej wskazywaną przeszkodą jest presja czasu na szybką decyzję ze strony klientów, dealerów lub sprzedaży – ten problem zasygnalizowało aż 19 firm. Ta przeszkoda ma charakter praktyczny i odzwierciedla napięcie między celami sprzedażowymi a koniecznością zachowania należytej staranności w procesie oceny ryzyka. Wskazuje też na realne trudności w równoważeniu tempa działalności z potrzebą dokładnej weryfikacji. **Kolejne przeszkody**, wskazane przez 10-14 firm to:

- niska jakość danych,
- ograniczenia prawne,
- wysokie koszty wdrażania rozwiązań antyfraudowych,
- brak dostępu do rządowych baz danych (np. CEPIK).

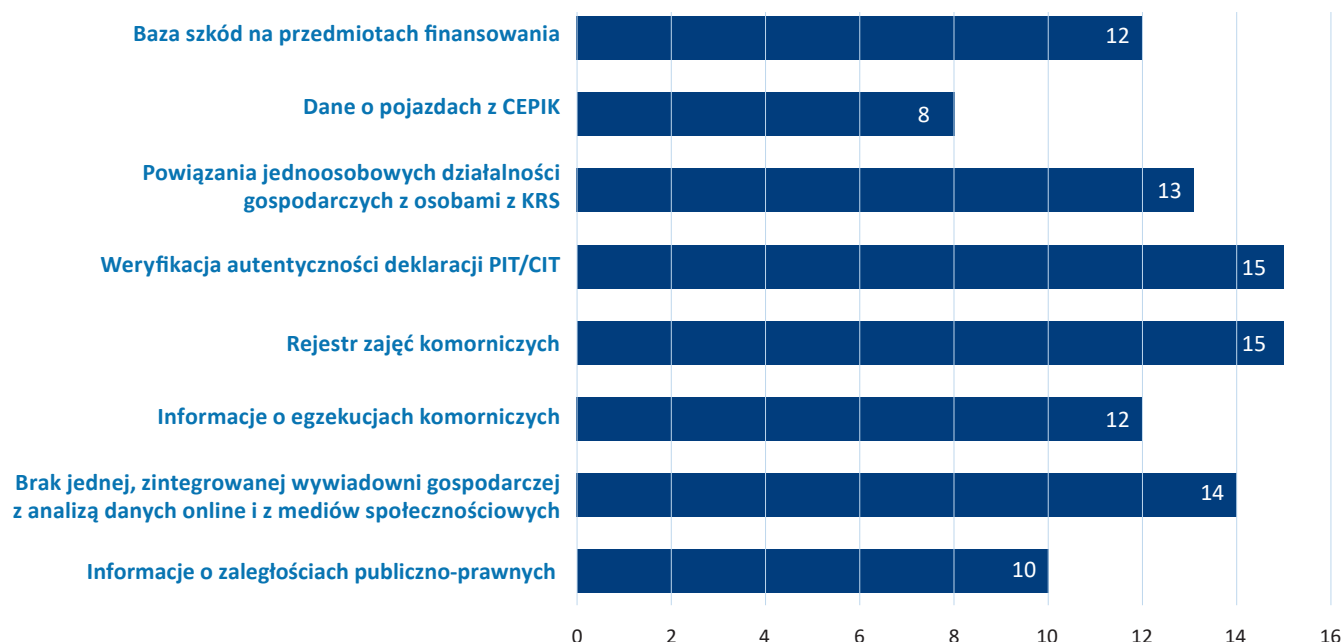
Odpowiedzi te jednoznacznie wskazują na potrzebę szerszego i bardziej uporządkowanego dostępu do informacji instytucjonalnych oraz standaryzacji jakości danych.

4 firmy wskazały na **przewagę wiedzy, narzędzi i technik po stronie sprawców nadużyć**, a 6 firm podkreśla **brak skutecznych narzędzi do informacji o nierzetelnych klientach na rynku** jako przeszkody w skutecznym działaniu antyfraudowym.

Pojedyncze wskazania dotyczyły:

- **braku kompetencji** w zakresie przeciwdziałania nadużyciom (1 odpowiedź – kategoria „inne”),
- **braku skutecznych narzędzi do informacji o nierzetelnych klientach** (1 odpowiedź – kategoria „inne”).

6. Jakich źródeł informacji brakuje Państwa firmie w walce z nadużyciami?

Na pytanie odpowiedziały 22 firmy leasingowe. Uczestnicy badania mogli wskazać więcej niż jedną odpowiedź.

W firmach, które wzięły udział w badaniu najbardziej brakuje dwóch źródeł informacji: (po 15 odpowiedzi) z **rejestru zajęć komorniczych** oraz **weryfikacji autentyczności deklaracji podatkowych PIT/CIT**. Odpowiedzi te świadczą o rosnącej świadomości ryzyk ukrytych struktur właścicielskich i potrzeby precyzyjnej analizy powiązań personalnych.

14 firm wskazało **brak jednej, zintegrowanej wywiadowni gospodarczej**, która oferowałaby analizę danych w czasie rzeczywistym, w tym również z mediów społecznościowych jako wartościowe źródło danych. Wynik ten jednoznacznie wskazuje na potrzebę bardziej kompleksowych, aktualnych i skorelowanych źródeł informacji, które pozwalałyby nie tylko na weryfikację twardych danych rejestrowych, lecz także na ocenę reputacyjną i relacyjną potencjalnych kontrahentów.

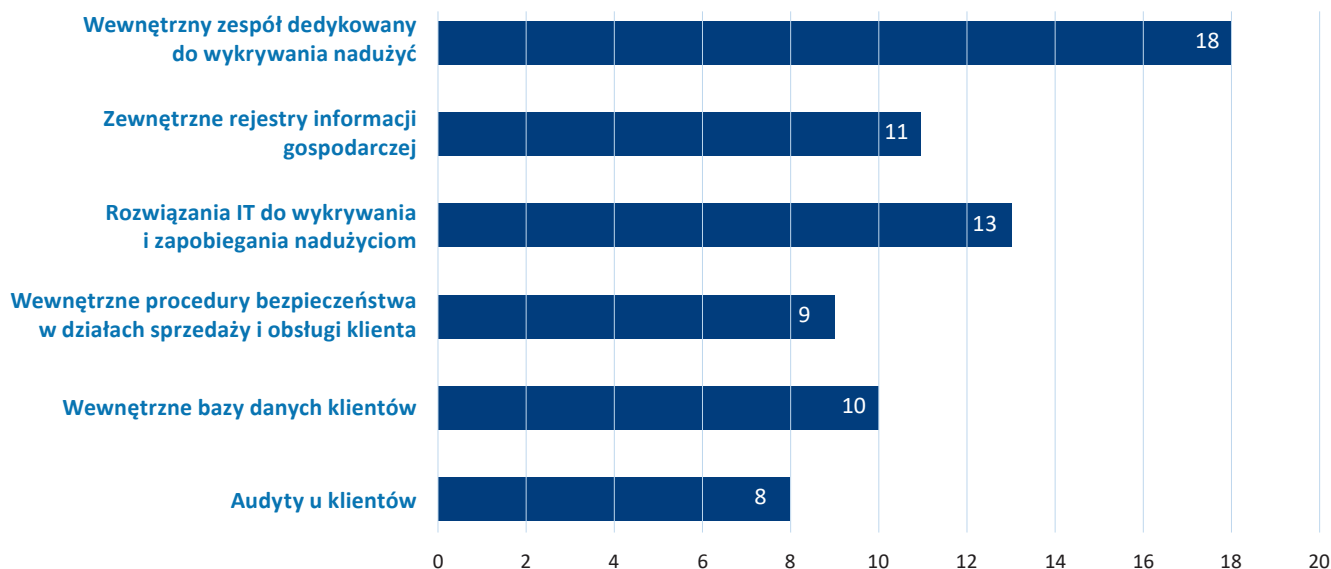
Wysoko plasują się również informacje dotyczące **powiązań jednoosobowych działalności gospodarczych z osobami widniejącymi w KRS** (13 firm wskazało na tego rodzaju dane, jako istotne w ich biznesie).

Baza szkód na przedmiotach finansowania oraz **informacje o egzekucjach komorniczych** to cenna wiedza dla 12 ankietowanych firm.

Pozostałe kategorie odpowiedzi, 8 i 10 odpowiedzi firm, to: **dane o pojazdach z CEPIK** i **informacje o zaległościach publiczno-prawnych**.

Wszystkie te kategorie odnoszą się do bieżącej sytuacji finansowej i prawnej klientów oraz kondycji przedmiotów leasingu – a zatem bezpośrednio wpływają na zdolność firm do szybkiej i trafnej oceny ryzyka. Brak dostępu do takich źródeł może prowadzić do udzielenia finansowania podmiotom niewiarygodnym lub przedmiotom już wcześniej obciążonym.

7. Jakie metody walki z nadużyciami uważa Pan/Pani za najskuteczniejsze?

Odpowiedzi na to pytanie udzieliły 22 firmy leasingowe, z możliwością wielokrotnego wyboru.

Zdecydowanie **najczęściej wskazywaną metodą jest budowanie wewnętrznych zespołów dedykowanych do wykrywania nadużyć** – 19 firm zadeklarowało, że uznają je za szczególnie skuteczne. Może to świadczyć o znaczeniu kompetencji ludzkich i potrzeby specjalizacji wewnątrz organizacji – zwłaszcza tam, gdzie złożoność spraw wykracza poza możliwości algorytmiczne.

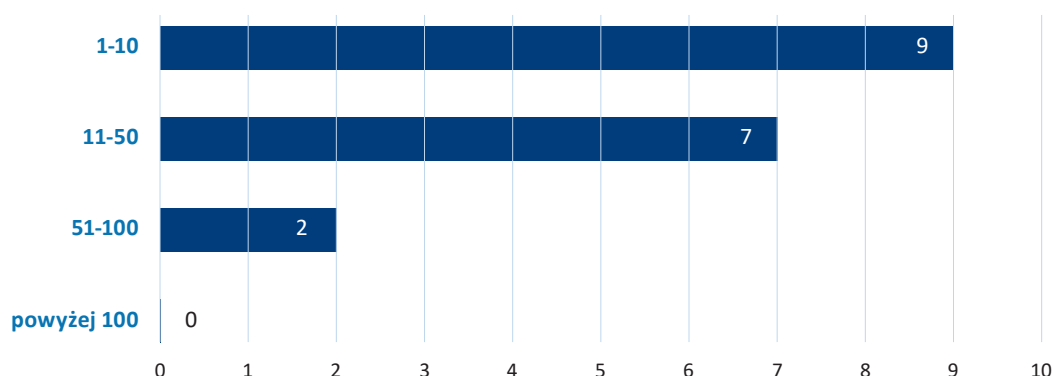
Kolejną rekomendowaną metodą do walki z nadużyciami są **rozwiązania IT do wykrywania i zapobiegania nadużyciom**, które uzyskały 13 wskazań. Wskazuje to na rosnące zaufanie do technologii jako kluczowego elementu budowania skutecznej tarczy antyfraudowej – szczególnie w kontekście skali działania firm leasingowych i konieczności bieżącej analizy dużych wolumenów danych.

Kolejne miejsca zajęły:

Zewnętrzne rejestry informacji gospodarczej oraz **wewnętrzne bazy danych klientów** zostały wskazane przez 11 i 10 firm. Wskazuje to na komplementarną rolę informacji zewnętrznych i wewnętrznych w procesie weryfikacji wiarygodności kontrahentów i identyfikacji ryzyk.

Wewnętrzne procedury bezpieczeństwa w działach sprzedaży i obsługi klienta uzyskały 9 wskazań. To może oznaczać, że choć procesy sprzedażowe są objęte kontrolą, to nie są one uznawane za najskuteczniejsze źródło wykrywania nadużyć, a raczej za element wspierający, natomiast **audyty u klientów** – wskazane przez 8 firm są metodą powiązaną z czasochłonnością, wysokimi kosztami lub trudnościami organizacyjnymi w skali działalności typowej dla sektora leasingowego.

8. Ile postępowań wyjaśniających w związku z podejrzeniem przestępstwa wszczęto w Państwa firmie w ostatnim roku?

18 firm z 22, które udzieliły odpowiedzi na to pytanie, zadeklarowały, że wszczęły:

od 1 do 10 postępowań – 9 firm, co potwierdza, że przestępstwa mają w ich przypadku charakter **incydentalny**. Może to świadczyć o skutecznych mechanizmach prewencyjnych lub ograniczonej ekspozycji na bardziej złożone formy nadużyć;

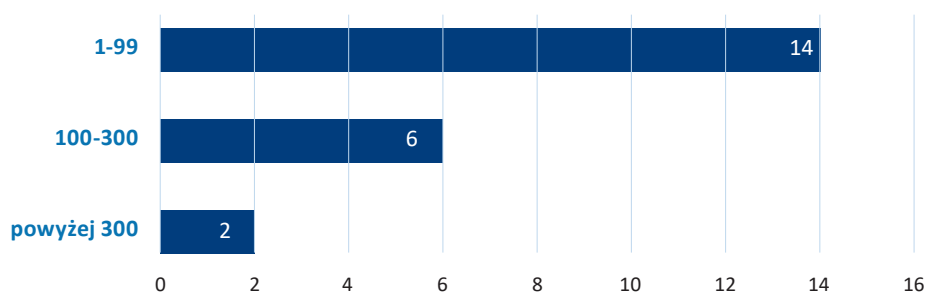
11–50 postępowań – 7 firm;

51–100 postępowań – 2 firmy.

Wyniki te sugerują, że w niektórych organizacjach problem nadużyć ma **charakter systemowy lub wymaga intensyfikacji działań analitycznych i kontrolnych**. Taki poziom aktywności może również wynikać ze specyfiki portfela klientów (np. większy udział klientów o podwyższonym profilu ryzyka) lub wyższej dojrzałości systemów detekcyjnych, które skuteczniej identyfikują podejrzone przypadki.

Żadna firma nie zadeklarowała liczby postępowań przekraczającej 100 rocznie, co może świadczyć o ograniczonej skali wyłudzeń w sektorze leasingowym lub o efektywnym wyłapywaniu prób nadużyć na wcześniejszych etapach procesu.

9. Ile prób oszustwa zostało zablokowanych w Państwa firmie w ostatnim roku?

Na pytanie odpowiedziały wszystkie 22 firmy biorące udział w badaniu z czego:

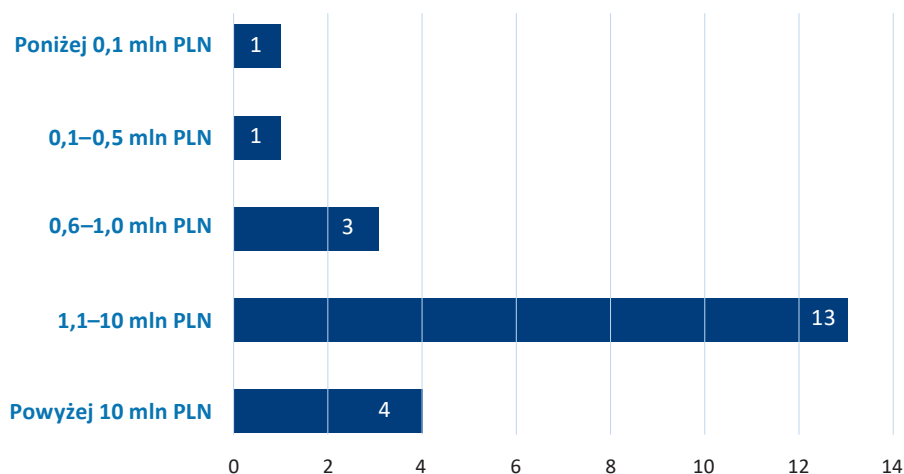
14 firm (64% respondentów) zadeklarowało zablokowanie **od 1 do 99 prób oszustwa** w ciągu ostatnich 12 miesięcy. Może to wskazywać na **umiarkowaną, lecz systematyczną obecność nadużyć operacyjnych**, takich jak próby wyłudzeń, składanie fałszywych dokumentów czy manipulacje danymi klienta. Jednocześnie liczba ta może również odzwierciedlać sprawność mechanizmów detekcyjnych i szybkość reagowania na podejrzane sygnały.

6 firm (27% respondentów) zadeklarowało zablokowanie **od 100 do 300 prób oszustwa**, co świadczy o **znacznie większej skali ekspozycji na ryzyko** lub o wyższym poziomie dojrzałości technologicznej, pozwalającej na wychwytywanie większej liczby incydentów, w tym również tych o niewielkiej wartości jednostkowej.

2 firmy zgłosiły liczby przekraczające 300 prób, co potwierdza, że w sektorze leasingowym nie mamy obecnie do czynienia z masowymi atakami lub zjawiskami o skali systemowej, typowymi dla niektórych segmentów rynku finansowego (np. e-commerce czy płatności bezgotówkowe).

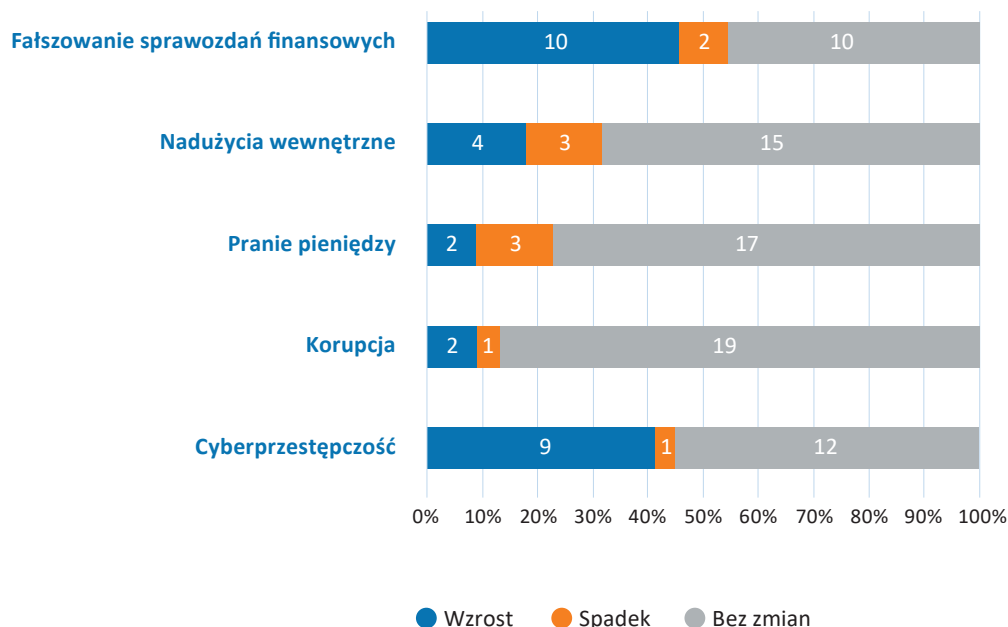
10. Jaka była łączna wartość zablokowanych prób oszustwa w ostatnim roku?

Na pytanie odpowiedziały wszystkie 22 firmy biorące udział w badaniu. Uzyskane dane pokazują, że istotne są incydenty o skali wielomilionowej. W przedziale kwot o łącznej wartości zablokowanych prób oszustwa **17 firm** wskazało na przedział kwotowy 1,1 mln + (w tym **13 firm** mieści się w przedziale 1,1-10 mln, a **4 firmy** w przedziale powyżej 10 mln).

3 firmy wskazały przedział 0,6–1,0 mln zł, a po **1 firmie** – wartość **poniżej 0,1 mln zł do 0,5 mln zł** co potwierdza istnienie mniejszych incydentów operacyjnych, które mogą mieć charakter powtarzalny i dotyczyć codziennych procesów finansowania.

11. Jak w ostatnim roku zmieniło się Państwa postrzeganie różnych rodzajów ryzyka?

Na to pytanie odpowiedziały 22 firmy. Respondenci zostali poproszeni o ocenę zmian w postrzeganiu pięciu kluczowych kategorii ryzyka: cyberprzestępczości, korupcji, prania pieniędzy, nadużyć wewnętrznych oraz fałszowania sprawozdań finansowych.

Najczęściej wskazywaną kategorią o rosnącym poziomie zagrożenia były:

- **fałszowania sprawozdań finansowych** – 10 firm odnotowało wzrost, 2 zauważyły spadek w tej kategorii, ale równocześnie aż 10 firm nie zauważyło zmian,

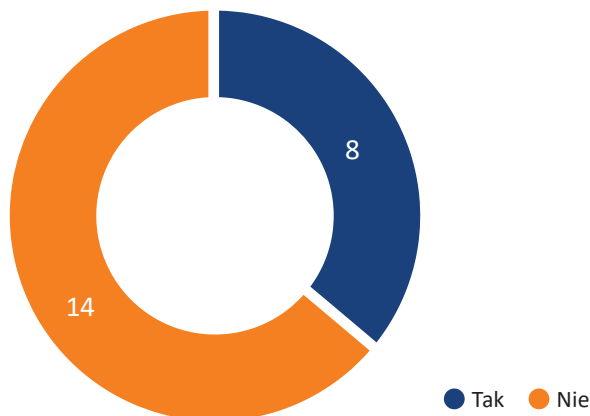
oraz

- **cyberprzestępczość** – 9 firm odnotowało **wzrost** ryzyka w tym obszarze. 12 firm deklaruje tę kategorię jako „bez zmian”, a tylko 1 – wskazuje na spadek.

Dane te potwierdzają, że firmy leasingowe coraz uważniej śledzą zagrożenia płynące z cyfrowego otoczenia, takie jak ataki phishingowe, próby przejęcia kont czy manipulacje dokumentami elektronicznymi.

W przypadku ryzyka związanego z korupcją oraz praniem pieniędzy i nadużyciami wewnętrznymi, zdecydowana większość firm **nie zauważyła zmian**. Może to oznaczać, że obszary te pozostają relatywnie stabilne i objęte ustandaryzowanymi procedurami zgodności.

12. Czy w ostatnim roku Państwa firma doświadczyła istotnego incydentu związanego z nadużyciem?

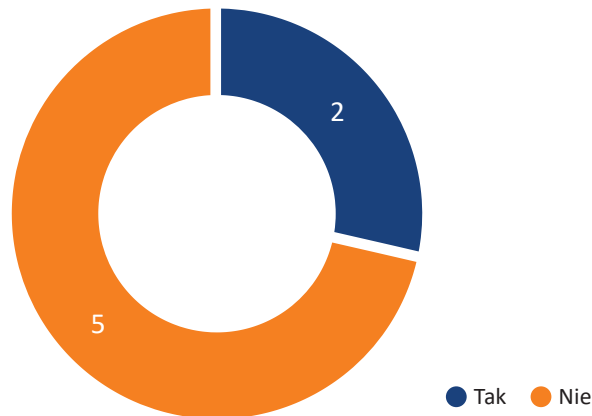
Na pytanie dotyczące wystąpienia istotnych incydentów nadużyć odpowiadały wszystkie 22 firmy biorące udział w ankiecie.

8 firm (36%) potwierdziło zaistnienie takiego zdarzenia, natomiast 14 (64%) nie odnotowało incydentu o istotnym charakterze.

Firmy, które zadeklarowały wystąpienie nadużycia, udzieliły także odpowiedzi opisowej, wskazując konkretne schematy działania sprawców. Przedstawione przypadki pokazują wysoką złożoność oraz różnorodność stosowanych metod oszustwa:

- **Fałszerstwo dokumentów pochodzenia pojazdu**, co skutkowało niedostarczeniem środka trwałego oraz podwójnym finansowaniem tego samego przedmiotu. Ten przypadek ukazuje, jak z pozoru formalnie poprawna dokumentacja może zostać wykorzystana do poważnego wyłudzenia, szczególnie w przypadku pojazdów sprowadzanych spoza kraju.
- **Próba wyłudzenia poprzez złożenie nieprawdziwych informacji dotyczących skali prowadzonej działalności**, w tym **fałszywych dokumentów finansowych**. Działanie to zmierzało do uzyskania finansowania na podstawie fałszywego obrazu sytuacji ekonomicznej przedsiębiorstwa.
- **Wykorzystanie uproszczonych procedur przez dostawcę**, co sugeruje nadużycie zaufania i potencjalne obejście standardowego procesu weryfikacyjnego. Ten przypadek podkreśla, że luka może powstać nie tylko po stronie klienta, ale również po stronie współpracujących podmiotów trzecich.

13. Czy zauważyli Państwo nowe trendy w zachowaniach fraudowych w ostatnim roku?

Na pytanie odpowiedziało 7 z 22 firm leasingowych. **2 firmy**, które udzieliły odpowiedzi, **zadeklarowały zaobserwowanie nowych trendów w zachowaniach fraudowych**, natomiast **5 firm nie zauważyło zmian** w charakterze nadużyć w porównaniu z poprzednimi latami.

Obie firmy, które potwierdziły pojawienie się nowych schematów, wskazały konkretne przykłady:

- **Fałszerstwo dokumentów pochodzenia pojazdu**, które skutkowało brakiem jego dostarczenia oraz **podwójnym finansowaniem tego samego środka trwałego**.
- **Sprzedaż przewartościowanych pojazdów pochodzących spoza autoryzacji**, realizowana przez dealerów współpracujących z innymi sieciami niż deklarowane. Przypadek ten pokazuje, że **nadużycia mogą być dokonywane przez partnerów handlowych**, a nie wyłącznie przez końcowych klientów, co rozszerza spektrum ryzyka także na ekosystem współpracujących dostawców.

Choć liczba nowych przypadków nie jest duża, ich charakter wskazuje na przesuwanie się punktu ciężkości z klasycznych działań klienta w kierunku **fraudów opartych na nadużyciu zaufania w relacjach B2B**, zwłaszcza w ramach kanałów dystrybucyjnych i importowych.

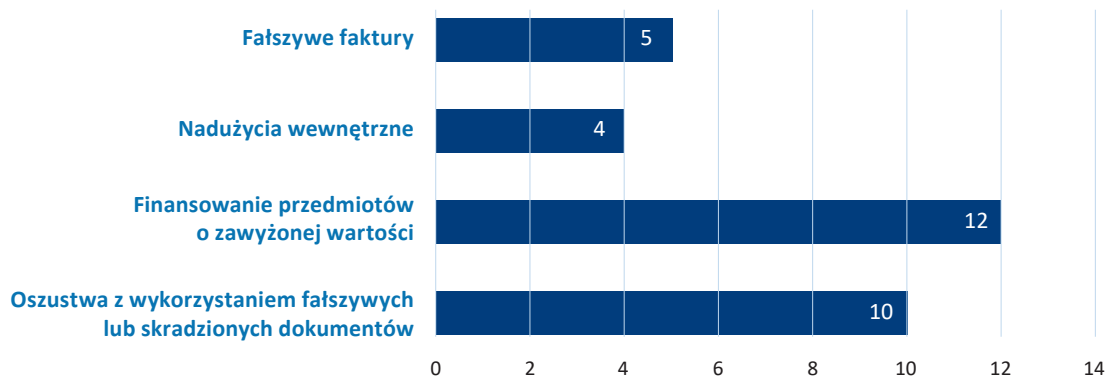
14. W jaki sposób zaobserwowane trendy wpłynęły na strategię przeciwdziałania nadużyciom w Państwa firmie?

Na pytanie odpowiedziało 14 z 22 firm leasingowych, z czego 9 odpowiedzi merytorycznie wygląda w następujący sposób:

- Monitorowanie sytuacji, szkolenia pracowników.
- Nie wpłynęły.
- Nowe schematy opisywane są w newsletterach, na szkoleniach, jak również utworzenie nowych reguł wykrywania w procesie.
- Utrzymanie dotychczasowego podejścia.
- Wdrożenie enhanced dd w przypadkach takich firm.
- Wpłynęły m.in. na poprawienie procesów i procedur wewnętrznych.
- Zmiana polityki, szkolenia analityków, zakupienie rozwiązań antyfrudowych.
- Zmiany w procesie oceny transakcji, uszczelnienie luk i konieczność akceptacji wytypowanych transakcji przez odpowiednie zespoły.
- Zwiększenie czujności - odpowiednia komunikacja do pracowników, wprowadzenie reguł.

15. Jakie typy nadużyć identyfikują Państwo w swojej branży?

Odpowiedzi na to pytanie udzieliło 16 firm leasingowych, z możliwością wielokrotnego wyboru. Udzielone odpowiedzi oraz uzupełniające dane liczbowe pozwalają na oszacowanie nie tylko częstotliwości, ale i skali finansowej wybranych typów nadużyć.

Najczęściej wskazywanym typem nadużyć było finansowanie przedmiotów o zawyżonej wartości – ten problem zidentyfikowało 12 firm (75%), na łączną kwotę nadużyć: **15.5 mln zł**.

Oszustwa z wykorzystaniem fałszywych lub skradzionych dokumentów zostały zgłoszone przez 9 firm, na łączną kwotę nadużyć: **2.8 mln zł**.

Falszywe faktury oraz **nadużycia wewnętrzne** zostały wskazane przez 4-5 firm. Wszystkie przypadki dotyczyły pojedynczych incydentów o **łącznej wartości 7.4 mln zł**, co może sugerować testowy charakter zgłoszeń lub przypadki, które zostały szybko wykryte i zneutralizowane. Nie można jednak wykluczyć, że niska wykrywalność tych form nadużyć wynika z ich trudniejszej identyfikacji, szczególnie w dużych wolumenach operacyjnych.

Oba schematy mogą skutkować znacznymi stratami i wymagają weryfikacji zarówno przedmiotów leasingu, jak i pełnej ścieżki dokumentacyjnej. Obszary takie jak fałszywe faktury czy nadużycia wewnętrzne występują rzadziej, ale nie powinny być lekceważone – szczególnie przy rosnącym stopniu automatyzacji procesów, który może utrudniać ich bieżącą identyfikację bez odpowiednich mechanizmów kontrolnych.

